

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22,
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 360 Lel.
Fél évre ... 180 Lel.
Negyed évre ... 90 Lel.
Havonta ... 30 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta regge.

Harc az alkotmányért.

Ha figyeljük az utódállamokban lefolyó alkotmányos, küzdelmeket, minden politikai harcot egy közös nevezőre lehet hozni: az alkotmányért folyó küzdelemre. Csehszlovákia minden utódállam között a legelsőnek alkotta meg alkotmányát, mely a massaryk-i tradíciókat valósította meg s mely a kisebbségi jogok jogforrásának ké szült. Ha Csehszlovákia közéletét összehasonlítjuk Csehszlovákia alkotmányával, kibékíthetetlen ellentétet láunk a kodifikált elvek s az élő valóság között. Az alkotmány csak szemképrázlató célkitűzés maradt, csak kirakati luxustárgy, ami mellett büntetlenül lehet szobrokat döngetni, felírásokat letépni s az ellenzéki politikusnak a vonaton való utazást is lehetetlennek tenni. A csehszlovák parlamentben most rendkívüli tárgyalások között tárgyalják a kormány rendtörvényjavaslatát, hájadalmas bizonyosságaként annak, hogy a csehszlovák kormányzat — Massaryk kormánya! — az alkotmány és a közélet szótlan csatájában a közélet követeléseit és türelmetlenségét mellé állott.

A jugoszláv királyság politikai küzdelmei is az alkotmány körül folynak le. A mostani választás talán az utolsó kísérlet arra, hogy a krónikussá vált kormányválság kormányzati válság nélkül oldásér meg. Az alkotmány változatlanság fenntartása, vagy alkotmányrevízió — ez a két jelszó választja két táborra az egymás közt is elkeseredett harcokat vívó pártokat. A centralista pártok az alkotmányt nyál akarnak győzni, az autonómista pártok az alkotmányrevízió jelszavával. S minden jel arra mutat, hogy még sok próbálkozás, siker és kudarc után érhet el az ország népe az alkotmányjogi stabilizációhoz.

A magyarországi probléma legmélyén is az alkotmányküzdelem fekszik. Ennek a harcnak csak külső jelenségei a legitímisták és a szabadkirályválasztók közti küzdelem. Az is csak a külsőséghez tartozik, hogy a királyság mezében köztársasági államformát tesznek intézményessé. Az alkotmány — lassaké-rt értelemben — az uralkon

vők politikai jogainak összessége. A harc azért folyik, kinek jogait, melyik társadalmi osztály uralkon eszközeit kodifikálják az elkészülő új alkotmányban.

Bármilyen nagy kereteket tűzünk is ki vizsgálódásunk számára csak részjelenségeket tudunk megállapítani. A problémák, a feladatok, a küzdelmek, a célok és eszközök a közlekedő edények törvénye szerint jelennek meg mindenütt, ahol az élet nivója a kitermett gondolat szülőhelyének kulturális és gazdasági szintjét eléri. Az országok szociális forradalma ma már nem rejtozik a kenyérharok páncélya mögé és nem az adlak beverések és utcai tüntetések a harci eszközei. Az alkotmányért folyó küzdelmekben jelentkeznek azok a törekvések, melyek pár évvel ezelőtt még a fogházakig vitték el a harcok álmodott.

Szaporítják

az autorizálást.

(Szükség volt a deviza-törvényre.)

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén Theodorescu, a központi devizahivatal egyik tagja kijelentette, hogy a devizatörvényre feltétlenül szükség volt, mert eddig nem lehetett megállapítani, hogy történt a spekuláció a lejjelel és eddig azt sem tudták, hogy a lej legutóbbi esése milyen összefüggésben volt a spekulációval. Ami az autorizált bankok növelését illeti, kijelentette, hogy a központi hivatal nem zárkozik el a bankok ily irányu kérdésének teljesítése elől. Az autorizálást szaporítani fogjuk, de legalább tízenöt-husznapra van szükség, hogy a rendelet hatásával tisztában legyenek. (Rador.)

BUDAPESTI LEVEL.

Nagy hossz Tárcsában!

A vezető nagybank vezérigazgatójánál estély volt tegnap. Már túl voltak a soványnak nem éppen mondható vacsorán és az urak, valamennyien bankvezérek, a hallban iszogatták a válogatott likőröket, egyiptomi cigaretták és karvas tagságu szivarok bódor füstfellegei között. Egyszerre csak a házigazda megjegyezte. Csak úgy oda vetve, minden különösebb nyomaték nélkül:

— Ugy hiszem, a Tarcsavölgyi Tárcsaművek részvényei nagyon elmaradtak!

A beszélgetés folyt tovább, de a megjegyzést a jelen voltak közül nem felejtette el senki sem. Néhanyan titokban elő is vették és no teszeit és beirták: Tarcsavölgyi Tárcsa.

És még a bankvezérek szivarozgattak, megmaradt kis országunkon által viharzott a nagy kérdés. Erről táztak a kaszinókban, tárgyaltak a kávéházakban, ezt hány,

ta-vetette apa a fiával, elmélkedett férj a feleségével és ezt beszélte meg a szerető is a szeretőjével. Koszt vagy nem Koszt? Ez ma a kérdés. A háboru, a forradalom, a kommün után a nagy probléma. Hogy a koszt hoz-e többet vagy a tőzsdéjárték? Mert ugy-e azzal már valamennyien tisztában vagyunk, hogy a munka nemhogy többet nem, de manapság már sem mit sem hoz. Egyelőre még a kifizetés alatt folytatják az emberek a mesterségüket, bejárnak a hivatalukba, de megélni csak két dofogból tudnak: tőzsdéjártékból vagy kosztból.

De újra megvirradt és a nagy per nem dőlt el.

Reggel 9 órakor a KOSZT (Központi Országos Szövetkezeti Társaság) bankjának vezére behívatta magához a tőzsdéosztály igazgatóját:

— Kedves direktor, — mondja neki — ugy hiszem, a Tarcsavölgyi Tárcsagyár részvényei kissé elmaradtak. Vegyen nekem ma ezer darabot

A tőzsdéosztály vezetője odaszól a vezérigazgató titkárjának, amint megy ki a vezértől:

— Az öreg vétet ezer Tárcsát. Én is beszállok ötszázba.

A titkár adja tovább a hírt a többi igazgatóknak, ezek a cégvezezőknek, a cégvezetők a cégjegyzőknek, a cégjegyzők a kisebb rangu hivatalnokoknak és a legkisebb rangu hivatalnokok a hivataloszolónak.

9 óra 15 perckor már az egész bankban mindenki tudja, hogy mára egyetlen egy az üdvözítő tipp a: Tarcsavölgyi Tárcsa. És egymásután emelik le a telefonkagylót és küldik az utasításokat a tőzsdediszponensnek:

— Vétess kérlek nekem 300 Tárcsát!

— Kérlek ma a számomra 200 Tárcsát! ... Nekem 100-at.

— Direktör ur — telefonálja a cégjegyző — vétessen nekem 50 Tárcsát, ugy hallom jó dolog.

Az egyszerű hivatalnok 25-öt vásárol és a János szolga is odaoldalog az igazgatója mellé:

— Igazgató ur, alássan megkérem, én is vennék abból a Tárcsából!

Fél tíz felé a bank pultja előtt megjelennek az első kommittensek és jönnek szépen sorjába, egészen a déli órákig.

Jön a nagykereskedő a kezében kész listával. A listára fel van már írva, hogy ma mit vesz és mit ad. A tőzsdéosztály vezetője tisztelettel fogadja. Végigolvassa a listát és elismerőleg mosolyog:

— De talán még 200 Tarcsavölgyi Tárcsát lehetne venni!

— Kérem ... vegyen 200 Tárcsát!

A következő „ügyfél” egy jó zsíros kisgazda. Az oldalán daga-dó tarsznya:

— Alázatos szolgálja igazgató uram, — Kezdi — a multkor igen jól jártam a vásárral, hát újra egygyüttem. Most mint mezőgazda a Mezőgazdasági Iparból vennék, vagy egy tuatot, amit ugy is hívják, hogy Georgina.

— Tehát egy kőtes Georgina!

Arviz fenyegeti Aradot.

(A külvárosok viz alatt. — Arad alatt átázott a talaj. — Másfél méteres áradás jön. — A csálai erdőt elöntötte a víz. — Ismét bedőléssel fenyeget egy belvárosi ház.)

Arad külvárosának katasztrófája napról-napra veszedelmesebb mérvet ölt. Ma már olyan súlyos következményei vannak a lépten-nyomon felbukkanó talajviznek, hogy ma már olyan jelentések érkeztek a városi mérnöki hivatalhoz, hogy Arad belvárosában nagyon sok háznak a pincéjét elöntötte a talajvíz, ami mérhetetlen károkat okoz. Az éjszaka a hatóságok kénytelenek voltak több mint harminc ház lakóit kikalakoltatni Ségában. Egyes utcákon teljesen lehetetlen a közlekedés, mert ma már nem felbukkanó talajvízről van szó, hanem veszedelmes árvíz hőmpölyög Sága és Gáj németvik utcáján. Valóságos lagunákká alakultak át ezek a városrészek, ahol ha valaki el akarja hagyni lakóházát, kénytelen csónakba vagy tutajba szállni. Az árvíz okozta veszedelmet azzal akarja a városi mérnöki hivatal elhárítani, hogy engedte a Holtmaros zsilipjét úgy, hogy a Marosból a Holtmarosba semmi víz sem folyik, de ez a módszer sem használt, mert a nagy esőzések annyira megárasztották a Holtmarost, hogy csaknem egész hosszúságában kiáradt. A talaj Aradváros egész területén teljesen átázott. Az alsó temetőben nem lehet temetni, mert az első ásonyomra felbugyborékol a talajvíz úgy, hogy egy sír megáshása teljesen lehetetlen. A felsőtemető kriptái víz alatt vannak, a gyermekokrház pincéje szintén víz alatt áll. Az állomást postahivataltól ma sürgős segítséget kértek a városi mérnöki hivataltól, hogy a hivatal pincéjében felgyülemlett talajvizet szivatvuztassa ki. Tegnap még teljesen száraz volt a postahivatal pincéje és ma már embermagasságig áll vízben. A vaggongyárban szintén nagy károkat okoz az árvíz. A mélyebb fekvésű helyek

és a pincék megközelíthetetlenek. Igen sok helyen már a szobák is vízben állanak úgy, hogy a kényesbeesett lakók önszántukból kénytelenek kiköltözni az ilyen lakásokból. A Kornis és Czeiler-féle fatelepen kénytelenek voltak beszüntetni az üzemet, mert az egész telep víz alatt áll és semmi reményesség nincs arra, hogy az árvíz megszűnjék, mert a Holtmarosba ömlő erek a nagy esőzések következtében meg vannak áradva. Helyékes helyről nyert értesülésünk szerint az árvízveszedelem csak fokozódhatik, mert

Erdélyben a hegyekről óriási vízmennyiség ömlik le a Marosba. Tövisről jelentették, hogy Aradon 24 órán belül másfél méteres áradás várható a Maroson.

Arad belvárosát azonban közvetlen veszedelem nem fenyegeti, mert a temesvári hídól a csálai erdőig a védőgátak jó karban vannak. A Maros jelenleg 0 fokos felül egy méteren áll és a gátak még másfél méteres emelkedést könnyen kibírják. Annál veszedelmesebb azonban a Maros áradása a külvárosokra nézve. A csálai erdő mellett lévő Bodrogi-úti gát olyan silány állapotban van, hogy a víz máris keresztül ömlik rajta és teljesen elöntötte a csálai erdőt. Mérhetetlen kár az, amit az árvíz a csálai erdő vadállományában okozott. A városi mérnöki hivatal legidősebb tisztviselői sem emlékeznek ilyen nagymérvű árvízveszedelemre, mint amilyen Aradot fenyegeti. A hatóságok természetlenül állanak a veszedelemmel szemben és minden ténykedésük arra szorít ki, hogy az emberek életét megmentsék. Sága és Gáj németvik háza ma már olyan állapotban van, hogy egy kisebb vihar összedönti. A nagy esőzések katasztrófális

állapotba hozták Arad városában egy épületet. A Str. Marasesti (Kossuth-utca) és a Str. Consistoriului (Batthyány-utca) sarkán lévő épület átmedvesedett fala az éjszaka megrepedt. A házat néhány esztendővel ezelőtt removálták és teljesen új épületté alakították át.

Tárgyalták az alkotmány-reformot.

(Véres tüntetés egy csendőr-örnagy ellen.)

Bucurestiből jelentik: A kamara tegnapi ülésén az első felszólaló Julián parasztpárti volt, aki megismételte Circulescu előadó ellen intézett vádjait.

Az építészeti Bizottság ma délután megállapította, hogy a ház Batthyány utca felőli része lakhatatlan, mert bedőléssel fenyeget. A bizottság elrendelte, hogy a házban lévő fűszerüzletet és az emeleten lévő lakást minél hamarabb üresítsék ki.

igeni választásra kirendelt Karhatalom parancsnoka.

Véres tüntetések.

(A kolozsvári diákok rohama a kávéházakban.)

Lasca Demeter tiltakozott az ellenzéki képviselők kizárása ellen. Teverzolár rabbi kisenevi képviselő az újabb antiszemita zavargásokra hívta fel a kormány figyelmét. Ezután az alkotmányreform tárgyalására tértek át és elsőnek dr. Bistiner szocialista képviselő szólalt fel.

Bogdan liberális képviselő akart beszélni ezután, de az ellenzéki képviselők olyan lármát csaptak, hogy egy szavát se lehetett megérteni. Popoviciu Mihályt az elnök a fegyelmi bizottság elé utasította.

Bucurestiből jelentik: Az északi pályaudvaron tegnap megjelent egy nemzetipárti képviselőkből álló küldöttség, hogy Dragomir Silviusz professzort a nemzeti párt magyarigeni jelöltjét fogadják. Dragomir nem érkezett meg, de ebben az időben jött meg Anghelescu közoktatásügyi miniszter. Soara csendőrörnagy társaságában. Soara örnagy volt a magyar-

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: A szombat esti véres antiszemita inzultusok izgalomban tartják a város egész közönségét. A tanácsokat a diákság tervszerűen és nagy gondnal készítette elő úgy, hogy mire a rendőrség kivonult, a diákok elvégezték romboló munkájukat. A zavargások kiinduló pontja tulajdonképpen a Metropol-kávéház volt, mely ez alkalommal tele volt zsidó közönséggel. Körülbelül negyven diák jött be a kávéházba, elalták a kijáratokat úgy, hogy a megrémült közönség előtt a menekülés lehetősége ki volt zárva. Pár percnyi izgalmas várakozás után egy diák rohant be az ajtón és elküldte magát, hogy egy zsidó letépte a nemzeti színű szalagját.

rancsol urambátyám! — helyesli a diszponens.

— Ejnye, ejnye — csóválja a fejét a kispazda — hát a Georgiát is kötéssel mérik, mint a retket. No de nem baj, adjon belőle.

És a tarisznyájából számolni kezdi az ezreseket. Még tíz perc múlva is számolja.

— De jó szinben van ma nagyságos asszonyom — bókol a bankfiú, azaz inkább legény a következő „kundschaftnak“.

A „nagyságos asszony“ boldogan mosolyog és mondja:

— Ugyan, ugyan, de most üzletről beszélünk. Van egy kis pénzem. Nehézem spóroltam össze az otthoni kosztból. Kosztba kiadni kevés, hát vennék valamit. De mit?

— Nagyságos asszonyom csak önnek mondom meg — és titokzatosan a füléhez hajlik — „Tárca“. Kis papír tegnap 2000-rel zárult. Nagyon el van maradva. A tífkos ápp.

— Hát jó, veszek 50-et — sóhajta a nagyságos asszony és libeg ki a korszóra.

Disztes társaságban áll már a kö-

vetkező megbízó. A kiejtése kissé idegenszerű és a bankban tudják róla, hogy még nem régen egy kapu alatt árulta a cukorkát.

— Direktör ur, nem jó lenne most már menni konterminebe? A fák nem nőnek az égig, mondják az okosok.

— De uram, hiszen a bossz csak most kezdődik!

— Ugy, hát akkor vegyen nekem 40 Szén. Az annyi, mint... viermal vier is sechszehn... tizen négy millió. Azon nem lehet sokat veszíteni.

— Kérem, kérem, ezt is lehet, de én inkább azt ajánlanám tessék beszállni háromszáz Tárca-sba. Kis papír 2000-en áll és el van maradva.

— Jól van, beszállok, de nem háromszáz, hanem ötszáz darabba... De mondja, kérem — és egészen odahúzódik a diszponenshez — mi is az a Tárca?

Halk csoszogás hangzik. Derék, öreg méltóságos ur kerül sorra. Nyugalmasított államtitkár. A gomblyukában rendjelszallag.

— Borzonkay államtitkár vagyok. Van egy kis megtakarított pénzem. Vennék tehát egy kötés Lipótvárosi Takarékot. Ez most a legolcsóbb papír. Mindenki tőzsdézlik. Gondoltam megveszem és ráülök...

Már majdnem 11 óra. A hivatalnokok folytonosan az órájukat nézik. Mindenki ideges, sehogy se megy a munka. Végre a mutatók elérik a 11-et. Még néhány perc és a tőzsdediszponens asztalán megszólal a telefon csengettyűje. Mindenki felugrik az asztala mellől.

A diszponens egyik kezébe kapja a kagylót, a másik reszkető kezében egy iv papír fölött ceruzát tart. A papírra zöldernyős lámpa vetíti a fényt. A hivatalnokok odasereglenek köréje. Szorosan összebujva, ahogy csak lehet. Mind nézik merev, feszült arccal a ceruza hegyét. Aki már nem fér oda, székét hoz, arra áll fel. Ha az sem elég magas, asztal tetejére. De a papirost látni kell. Még a bankszolgák is mind összefutnak. Igazi embergula keletkezik. És nézik ki-

dülledt szemmel a ceruzát, mely hirtelen megmozdul és írja le sebe sen a számokat.

Az első néhány szám után megnyílnak az arcok merev nézése, lágy mosoly önti el a vonásokat és boldogan, megkönnyebbülten száll égnek a sóhaj:

— Szilárd!!... A Tárca 2600!

Öt perc múlva újabb jelentés:

— A Tárca 3500!

Újabb tíz perc múlva:

— A Tárca 5000!

Az egész bank örömmámorban uszik.

Az öreg kogyelmes még mindig vár:

— Ugyan kérem, hogy áll a Lipótvárosi?

De mellette már egy feltűnően csinos kis masamód lány kérdezi a diszponensétől félve-reménykedve, hogy: milyen az irányzat?

— Szilárd!!... és különösen a Tárca!

— A Tárca — mondja a kis-lány ábrándozva. — A Tárca!!... Ki litte volna...

bázi páholyban nagyobb társaság gal ült Déva szenátora.

Mintán a Kávéházban mindent összehozták, kifizették a kávéházat és a Park-kávéház elé vontak, ahova először négy felgyűrt galléri diák ment be, utánuk pedig libasorban körülbelül negyven diák jött be és azt kiáltották: Afare cu idamni!

Hasonló sorsban részesült a Blasi-órfelem és a Redouban lévő táncmulatság is. A vasut felé vonuló tüntetőket a rendőrségnek sikerült feltartóztatni. Huszonhat személyt állítottak elő, akiket igazoltatás után szabadon bocsátottak. **Vátoianu** belügyminiszter utasítására **Popoviciu** rendőrprefektus ma Bucarestbe utazott, hogy a tüntetés lefolyásáról jelentést tegyen.

Hogy áll a leu?

Március 13-án fizettek 100 lelért:
Párisban 7.75 frankot
Zürichben 2.52 frankot.
Budapest 1400 koronát
Berlinben 9300 márkát.

Ben Aroly Bey áldozata.

(Delejes álomba esett diák.)
Az aradi közönségnek bizonyára emlékezetében van még **Ben Aroly Bey**, aki az elmúlt évben két szuggeszciós estélyt rendezett a színházban. A hatalmas termetű, nagyszakállu hipnotizőrnek Aradon jelentős sikere volt és nyilvános előadásain nagyszámú közönség jelent meg. **Ben Aroly Bey**-jel kapcsolatban ma Becskerekéről misztikusan hangzó tudósítást kaptunk. A hiradás szerint **Ben Aroly Bey** néhány hónappal ezelőtt Becskereken is tartott estélyeket, melyeken **Drndarszki István** az ottani szerb gimnázium növendéke mindvégig résztvett, sőt többször médiumnak is jelentkezett. A színpadon a hipnotizőr több sikerült szuggeszciót mutatott be és feltűnt, hogy a diák feltűnően reagál a mester parancsaira. Az előadás után jóideig semmiféle utóhatás nem jelentkezett a diákon, néhány héttel ezelőtt azonban álmoság vett erőt a fiun, aki ettől a perctől kezdve feltűnően furcsán viselkedett. Órákhosszat ült egy helyen mozdulatlanul és környezetének hozzá intézett kérdéseire nem is válaszolt. Míg ezelőtt csak órákhosszat tartott a trans, addig az utóbbi napokban csaknem állandóan mély álomba merült. Hozzá tartozóinak rémületét még fokozta az is, hogy a diák a leghihetlenebb dolgokról beszélt. Egy napon például, amikor a család orvost hívott, még mielőtt az orvos belépett volna a szobába, **Drndarszki** folyékonyan elmondotta, hogy X orvos van az előszobában, most veszi le a felöltőjét stb. Más alkalommal pedig, míg orvosa a receptet írta, szótagolva elmondotta, hogy milyen orvosságot rendel. A delejes álomban szenvedő diákot orvosai tanácsára most Budapestre vitték, ahol az ideggyógyászati klinikán nyert elhelyezést.

A meggyilkolt francia tiszték.

(Százmillió hadisarc Buer városára. — Szigorú megtorlás. — Két németet elfogtak. — Sorituz a tömegre.)

Távíratok alapján beszámolt az *Aradi Közlöny* arról, hogy a megszállott német terület Buer nevű városában két francia tisztet meggyilkolva találtak. A nagyjelentőségű eseményről a következő újabb jelentések számolnak be:

Párisból jelentik: Szombaton éjszaka jött a jelentés a francia megszálló parancsnokságtól, hogy Buerben a németek meggyilkoltak két francia tisztet, akik közül az egyik a pályaudvaron az állomásfőnök teendőt látta el. A hivatalos távirat úgy szól, hogy a francia tisztet hátulról orozva érte a gyilkos golyó, de egy másik verző szerint dorongokkal agyonverték őket. Megtorlásul a francia parancsnokság letartóztatta a város polgármesterét és több gazdag polgárt, akiket tuszokul fog őriztetni, míg a gyilkosokat kinyomozzák. Essen is tuszokat szedett a francia parancsnokság. Mind a két városban megszigorították a hadilaport. Már tegnap bezárták a vendéglőket, kávéházakat és mozgóképszínházakat, este hét órától fogva senkinek sem szabad az utcán mutatkozni és Buer városára egyelőre százmillió márka sarcot vetett le **Degoutte** tábornok. Közhírré tették, hogyha nem sikerül a gyilkosokat kézrekeríteni, akkor még súlyosabb megtorlást fog elrendelni.

Marcel Hutin azt írja lapjában, hogy szombaton késő éjjel felke-

Kétsoros smoking.

(Jövendő divatokról.)

Londonban egy újszabású kétsoros, de gomb nélkül felöltő kezd divatba jönni. A megszokottól eltérő különleges formája nagyon megfelel a magyar izlésnek, miért is bizonyos, hogy nálunk nagy tetszésben fog részesülni. Egy darabból szabott „Raglan”, vállalai a „Derby-Leader”-nek nevezett kabátnak, bővekk és széles kihajtásai merész íveléssel borulnak a mellre. A derék körül vonuló öv merőleges nyíláson töri át a kabát elejét, úgy hogy azt gombolás nélkül összetartja. Hátral középvarrás húzódik a bő kabáton végig, míg attól jobbra és balra egy-egy nagyobb és kisebb redő szorult a csipőig letűzött öv alá. Az öv és a kabátujjak tűzettek. A gombolható dült zsebek és a felgyűrhető széles gallér fokozzák ezen újdivóság szépségét és célszerűségét. A „Derby-Leader”-felöltő vastag szálakból lazán szőtt, igen lágy fogású világos Homespun-szövetből készült.

Nem véletlen, hogy a leírt formájú sportfelöltővel majdnem egyidejűleg alapvonaljában hozzá igen hasonló új versenytéri felöltő jelent meg Párisban. Ebben a találkozásban félreérthetetlen jelét pillantjuk meg annak, hogy a francia szabók — merész, de sikertelen elkalandozásaik után — ismét visszatérnek az angol forrásokhoz, hogy az ott merített eszméket sajátos izlésükkel fűszerezve, a Szaj-

reste a parlament több kiváló politikusát s beszélt velük a bueri gázott következményeiről. Mindenki úgy vélekedik, hogy ezuttal nem szabad beérni pusztá fenyegetésekkel, a Ruhr-terület minden városában tuszokat kell szedni s valamennyiüket sorituzzel kell leteríteni, ha tegnapéhoz hasonló eset történik. Nem szabad készpénznek fogadni a német kormány bocsánatkérését, mert a gyilkosság okozója, egyenesen büjtogatott ilyen gazságra. Valamennyi politikus követelni fogja, hogy a Ruhr területen lévő megszálló haderőt új csapattestekekkel kell megerősíteni.

Párisból jelentik: A bueri gyilkosság ügyében a megszálló hatóság erővel nyomoz. Megtudták, hogy napokkal előbb egy német polgár erősen fogadkozott, hogy egy-két francia katonát megöl. A hatóságok megtudták kiletét és a letűzésére mentek, hogy elfogják. A felesége tagadta, hogy otthon van. A házkutatás során azonban megtalálták a szekrényben. Ezt a német embert még másokkal együtt letartóztatták és a katonai fogházba kísérték. Utközben menekülni akartak. A kísérő francia csendőr utánuk lött és mindkettőt megsebesítette.

na partján is divatba hozzák. A kétsoros u. n. „Chantilly-Paletot”-ban az újjak szabása, a hátrészen elhelyezett redők állása, a kabát hossza és a nagy kihajtások határozottan az angol forma nyomdokait követik, míg a tűzések helyén alkalmazott közelők, a testhez álló forma, a külső zseb a mellén és a magasan felgyűrű kabátgallér, ugy szintén a hátsó félöv francia izlésre vall.

Kilgour-ról, a manapság leghiresebb angol szabóról, aki új divateszmével valósággal lázba ejtette az angol aranyifjúságot és aki **Pool-t**, **Mayer** és **Mortimert** és velük együtt a többi hírneves szabódinasztiát tulszárnyalta, sokat beszélnek Londonban. Ő volt az első, aki a spanyol királynak szabott két soros smokingjával rést ütött a divat-kódexen és bebizonyította, hogy mesteri kézzel a férfiak esti öltözetének formáját is meg lehet változtatni.

A kétsoros smoking egyik fő előnye abban rejlik, hogy begombolva kell viselni. Nem mintha **Kilgour** ezt parancsolná, hanem mert a kétsoros kabát nyitva nem viselhető. A begombolt kabátban az alak sokkal kedvezőbben jut érvényre és viselőjének külső megjelenése tetszetősebb. A selyemmel borított széles kihajtások is feltűnően jobban kidomborítják a mellét és a valóságnál teltebbnek tűntetik föl. Bizonyos, hogy a jövő őszi társaságos összejöveleteken találkozni fogunk a kétsoros smokinggal, mely az angol uri körök-

ben már a farsang folyamán nagy eséllyel indult hódító útjára.

A tavaszi divat egyik legnevezetesebb újdivósága a kétsoros mellény. Vele egyidejűleg előtérbe lép a kétsoros zakó is. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a mindig kedvelt sötétkék kétsoros zakókat fogják viselni, hanem divatos lesz a fekete kétsoros zakó is, melyhez sávós vagy kockás nadrág járul. A kétsoros mellényt egysoros kabáthoz viselik, míg a kétsoros kabáthoz egysoros mellény való.

Általában festhető álló ruhák lesznek divatosak, bőség a kabátoknál csak a vállak és különösen a mell körül észlelhető. Az új városi felöltők mérsékelt bőségek, míg a lebbent bőségtől hát csak a „Burberry” és a sport „Raglan”-oknál lesz látható.

A tavaszi színes ing sávós. Míg nálunk még mindig a puhamelű, egy felső-redős színes inget favorizálják, Párisban áttörték már a keményített rövidmellű, vízszintes sávozott ingek viselésére. Ezeknek az ingeknek meg van az az előnye, hogy az ing nem „nehéz” jellegű és hogy viselője ennél fogva jobban van felöltözve.

A tavasz és nyár folyamán fogantába lép majd ismét a csokornyakkendő. A tavaly annyira kedvelt „Simi”-nek csúfolt keskeny nyakkcsokrok nem számíthatnak többé arra a népszerűségre, mely ezt az erőltetett formát divatban tartotta. Helyét az amerikai u. n. „Wingtie” (szárnycsokor) fogja elfoglalni. Ez szintén keskeny csokornyakkendő, de a két végén erősen kiszélesedik. Kötési módja közönséges dupla hurokolás.

Aradi urinő tragédiája.

(Agyhártagyulladás fogfájásból.)

Tragikus körülmények között halt meg az elmúlt éjjel egy aradi uriaszony: **Barth** **Mariska**, aki **Tokody** **Lajos** volt aradi tanár elvált felesége. Az uriaszony egy héttel ezelőtt felkeresette **Kezeli** orvosát, akinek fogfájásról panaszkodott. Az orvos csonthártagyulladásra utalt és ajánlotta az uriaszonynak, hogy rossz fogait azonnal húzassa ki. Az uriaszony felkeresett egy aradi fogorvost, aki kihúzta a rossz fogakat. Ez azonban nem elegendő rajta, mert tegnapelőtt lakására hívták háziorvosát, aki sürgős sebészi beavatkozást ajánlott. Az uriaszonyt a Mann szanatóriumba szállították, ahol agyhártagyulladás következtében tegnap este meghalt. A tragikus sorsu uriaszonyt 14-én délután fél négy órakor temették.

Folyik a küzdelem a numerus claususért. **Bucurestből** jelentik: Az egyetemeken tegnap megnyitották a laboratóriumokat, szemináriumokat és a diákokthozokat. A megnyitáson a zsidó diákok nem voltak jelen. A joghallgatók tegnap gyűlést tartottak és elhatározták, hogy tovább folytatják a harcot a numerus claususért. (Radog.)

Irodalom, művészet

A kék frakk.

(Yves Mirande és Gastave Oudinon vigjátékának bemutatója az aradi színházban.)

Francia vigjáték, ezáltal a szó nemes és kifogástalan értelmében. Csupa típus, a ma franciái, a kitarított nőket a kitarított férfiakig, portások, boyok, kokottok, züllött márkik és W. U.-javító megegyetemi mérnökig, aki legjobb esetben is csak 10.000 frankot keres egy évben, szemben a Maxim-mulató félreeső helyét őrző irénikével, a kinek háromszor emvi a jövedelme. A Mirande vigjáték kortörténet és nem fog elsikkadni az átlag franciákkal. Rendezésben, színészi tudásban és a francia szellem hamisítatlan ellenk varázsolásában olyan feladat, amit az aradi vigjáték együttes három próba után csak nehézkeseen, tempó nélkül és fájdalmas zökkenésekkel tudott félig elfogadhatóvá tenni. Kár ezért a pompát, friss, lüktető vigjátékért. Góth szerepét — akét különben ma már a világ egyik legelső vigjátéki színészenek hiszek — Inke Rezső játszotta. Maszkban igazi portás lehetett, de egyébként kesernyős, darabos, keménybeszédu alakot hozott, aki olyan műnyszokat felejtett el, vagy ejtett el, ahol a legtöbbet hatott volna. (Inkét elrontották itt Aradon. Ugy lát szik, el is keserítették.) Az együttesből három figurát lehet először kiemelni: Gergely Gizit, akinek rutinja biztos, Szántó Jenőt, akinek nyugalma briliáns eredménye ket ér el és Darvas Ernőt, — egy papot játszott: — mesteri. (Darvas két gesztussal figurát ad, él, elhítt, igaza van, önmagát állóval vágja ki a miljöből.) Olasz maszkja, megjelenése hatott még és a kis Berczy Gyurka, akit — ugy látják. — éppen olyan komolyan kell elismerni, mint egy-két idősebb kollégáit. Az aradi müdemonokról és álkoktokról, akik nem Páris, de Bürgözd — megálló levegőjét hozták a Maximbarba, inkább hallgatni kell. Jávör, Gömör, Emma, Sipos Zsigmond, Gellért Irén, Tökés Ann, Tibor Lóri és Vannay Lonci játszottak még. A közönség érezte, hogy jó vigjátékot rossz össziátékban és léleketlen tempóban kapott. (f. t.)

* A színház heti műsora. Szerda: Román előadás. Csütörtök: Kék frakk. A. bérlet. Péntek: Áruló melódiák. Operett-bemutató. B. és premier-bérlet. Szombat: Áruló melódiák. C. bérlet. Vasárnap d. u.: Hazudik a muzikászó. Este: Áruló melódiák. A. bérlet.

* Csütörtökön utoljára kerül színre a Kék frakk. A vezetés szerepét Inke Rezső, Gergely Gizi, Darvas Ernő, Sipos Zsigmond játszik.

* Pénteken játszik a berlini operettszínházak legszenzációsabb újdonságát, az „Áruló melódiák“-at (A detektiv kisasszony.) Az Áruló melódiák szövege és muzikája teljesen elüt a mai modern operetttermékektől: a librettó szép, hangulatos mese, a muzika pedig komoly, értékes kompozíció. Az aradi színház szerezte meg elsőnek a vidéki színházok közül a berlini operettújdonasgot. Az igazgatóság teljesen új diszleteket készített, új lesz a második felvonás hajó és a harmadik felvonás egyiptomi diszlete. Az operettújdonasg vezető szerepét Halmos Mici, Galetta Ferenc, Balogh Böske, Selmeczy Mihály és Bányász István játszik. Az

Áruló melódiák péntek, szombat és vasárnap este kerül színre.

* A Hazudik a muzikászó huszonötödösor vasárnap délután kerül mérsékelt helyárok mellett színre. Főszerepét Halmos Mici, Galetta Ferenc, Balogh Böske és Selmeczy Mihály játszik.

— Pályakoszorózott magyar írók. Budapestről táviratozzák: A Petőfi-Társaság tegnapi nagygyűlésén Ferenczy Zoltán elnök megnyitóját után a főtitkár kihirdette, hogy a Petőfi-nagydíj nyertese Kozma Andor, a jeles költő. A Bulyovszky-díjat Sántha Károly, a Grünwald-díjat Nusbeck Sándor és Nagy Lajos, a Vigyázó-díjat Szabolcsy Erzsébet és Györkössy Endre nyerte.

— „Angot asszony lánya“ — ötvenéves. A párisi Opera Comique ebben a hónapban ünnepli ötvenedik évfordulóját annak, hogy Charles Lecoca klasszikus operettje, az „Angot asszony lánya“ először került színre. Ez alkalomból a francia lapok közlik Lecoca életének eddig ismeretlen részleteit. Tizenhétéves korában került a konzervatoriumba, ahol Aubernek tanítványa volt. Mindjárt kitűnt nagy tehetséggel és mestere nagyon szerette. A második évben Halévy lett a tanára, közben pedig leckeadással tartotta fenn magát. Akkortájt Offenbach: volt a legdivatosabb komponista, aki pályadíjat tűzött ki egy új operettre. Lecoca a „Mirakel doktor“ című operettjével csak részben nyerte meg a díjat, amelyet kénytelen volt megosztani a tizenkilencéves Bizettel. Az operettet a Bouffes Parisiensben mutatták be, ahol rendkívüli sikere volt. Csakhamar a legnépszerűbb zeneszerző lett és most Páris zeneköréi méltóan akarják megünnepelni leghíresebb operettjének félszázados jubileumát.

Betörök disznótorja.

(Huszmillió templomrablásokból. Leleplezett betörőbanda.)

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség Sashalom községben nyomozást indított szímos betöréssel kapcsolatban. A nyomozás szenzációs eredménnyel járt. Sikerkült egy gyanus társaság buvóhelyét felfedezni. Megfigyelték a gyanus házat, amikor megtudták, hogy mindnyájan együtt vannak, feltörték az ajtót. A betörőtársaság a lopott disznókból éppen ünnepi lakomát ült. Az egybegyűlteket összes tagjait letartóztatták. A házban eldugva sok ezüsttárgyat, közöttük templomi kelvheket és egyéb értékeket találtak. A betörőbanda vezére Siska Mihály volt, aki templomrablásokkal foglalkozott. Ma letartóztatták Zsák Lipótnét, akiről kiderült, hogy ő volt a nyolctagu banda őrgazdája. Eddig 19 betörést bizonyított rájuk a rendőrség, amelyet mind február hónapban Budapestben követtek el. Ebből a 19 betörésből több mint 20 millió koronát szereztek. A budapesti rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— Magánkézbe kerül Görögország telefon-hálózata. Athénből jelentik: A legutóbbi napokban angol és francia pénzbemberek érkeztek ide, hogy a görög kormányral az államvasutak megvételéről tárgyaljanak. A vasutakat hihetőleg nem, de a telefont valószínűleg magánkézre adják.

Utazás Aradtól — Aradig.

(Két levél a sárvárosról.)

Egy pillanatra meg kell szakítani az utazást. Utközben két levél érkezett az Aradi Közlöny szerkesztőségébe. Mindkettőt itt adom:

Igen tisztelt Uram! Aradtól Aradig, ha ismét utazik, kérjük fáradjon el abba az utcába, amelyet néh. Darányi Jánosról, Arad város volt humánus főorvosáról neveztek el. Ez a sáros utca nem méltó emlékeztetője a nagy emberbarátnak! Eltekintve attól, hogy még belváros és nagyon forgalmas, hanem iskola épület van benne: a leány elemi, a zsidó fiu elemi és egy román internátus s az apró gyerekek azt a mély sarat tapossák! — Igen tisztelt Szerkesztő Ur! nem tud olyan alapról Arad városánál, ahol a családok 2—3 cipőtöbbletét fedezik?

Rejtély, hogy miért vannak a csatornák, ha azok be vannak dugulva. Aradi útjás, hogy a járda a kocsit. Nyáron por, télen sár-tengerbe fullad az, akit a kényszerűség arra visz.

Próbálkoztak már évekkal ezelőtt az utcán segíteni, 2 kocsit homokkal. (ahova 100 kocsit is kevés) de az utmentők azután sietősen távoztak.

Igen tisztelt Uram! mondja meg, mit tegyünk; hangoztassuk: gyerekek egészség (ez itt Aradon nem számít) honnan legyen cipő, szegény üres zsebünk? Oh! mit tegyünk? Üdvözlettel Hálás olvasói.

A másik levél így hangzik:

Kedves Szerkesztő Ur! Meg fog hocsájtani nekem egy régi olvasójának, hogy utazási rovatában né-

Egy nap a Vatikánban. (Hogy él a pápa?)

(Az Aradi Közlöny római levele zöjétől.) A pápa életmódjáról eddig a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba. Most egy, a vatikáni életet közelebbről ismerő előkelő diplomata a következőket mondotta a Szentatya napi elfoglaltságáról:

— XI. Pius pápa nem oly korán kelő, mint közvetlen elődje, XV. Benedek volt. Az elhunyt pápa tudvalevően reggel öt órakor már talpon volt. XI. Pius két órával később kel föl. Az öltözködésnél az a szolga segítkezik neki, akit Milanóból hozott magával. Felkelés után a hálószoba közvetlen közelében levő, vörös damasztal bevont, magánkápolnába vonul, ahol szentmisét olvas.

— Még kilencet nem ütött az óra. — folytatta a diplomata, — amikor azon a csigalépcsőn, a mely a második loggiát a harmadikkal összeköti, felmegy a magán könyvtárába. Itt az elefáncsontból készült feszülettel diszitett íróasztalához ül és megvárja, amíg Gasparri bíboros-államtitkár pontosan kilenc órakor belép az ajtón. Az államtitkár a folyó ügyekről számol be. Ez körülbelül egy óráig tart. Ezután az udvartartás méltóságai jelentkeznek szolgálattételre. A valóságos titkos kamarás, aki viola-reverendát visel. Azután a

hány szót szólnak, mert ugy látom, még senkinek sem jutott eszébe megénekelni azt a nagyszerű sár-tócsát, amely nagyra hivatott városunk vasúthoz vezető vonalát szerelmesen övezi. Tudniillik a napokban arra jártam és én Arad városának szépségét hirdető halandója mit kell, hogy észleljek: a cipőm bokáig sárba süped, kalocsnim bennmaradt a lucokban (ugylátszik jobban érezte magát ott, mint lábomon) és a hogy fájdalmas szívvel tovább akarok vánszorogni, jön két falusi ember nagyokat lépkedve a sárban és azt mondja az egyik a másiknak:

— Látod, ez város és mégis mekkora a sár, hát akkor minálunk a faluba mán hogyné lenne.

— Ez nem sár, — mondja a másik —, ez föld és víz, mert az urak a sarat így nevezik finoman.

Ijedten akarok tovább menekülni, hogy ne is halljam e sértő szavakat, de amint fölzaklatott fővel akarok tovább indulni, zsupsz, bele egy másik tócsába!

Őn tévedett. Szerkesztő Ur, a multkori utazási cikkével. Nem aszfaltváros ez, hanem sárváros. Ajánlom az „Arad-sárváros“ megálló fölépítését. Nagy idegenforgalam lenne itt, mert Európában páratlan sártenger az aradi. Hive: „Skóc“.

Az írónak csak egy hozzáfűzni valója van: egész mindegy, hogy viz által, vagy beomlás által ér el bennünket a Nemezis. Nem ez is aradi sors?

tiszti őrségek parancsnoka, majd a nemesi őrség vezetője. Utánuk a bíborosok, a kongregációk prefektusai és titkárai járulnak Őszent-sége elé és elbeterjesztik az aktákat, amelyeket a pápa aláírásával lát el. A bíborosok után a külföldről érkezett püspököket fogadja. Ezek egyházkerületük viszonyairól számolnak be.

Ezalatt a Vatikánál akkreditált diplomaták már várakoznak. Amikor elébe juthatnak, a pápa majdnem mindegyikkel a saját anyanyelvén beszél. Mig a diplomatákkal végez, félkettőre jár az idő. A várótermek még mindig zsúfolva vannak. Apácák, szerzetesek, szeminaristák minden országból, a világ minden részéből. — Ezek mind legalább látni akarják a pápát, vagy áldásában részesülni. Három óra jóval elmúlt, amikor napi munkájának ezt a részét elvégezte. Ekkor ismét magánlakosztályába tér, ahol ebédjét elkölti.

A pápa konyháját nem a régi szakács gondozza. Ennek felmondottak és most Sora Linda, aki már a pápa szülői házában vezette a háztartást, vigyáz arra, hogy a Vatikán ura étkezési rendje meg ne zavartassék. A pápa mindig egyedül étkezik. Alig nyelte le az utolsó falatot, feláll s akár esik, akár süt a nap, kimegy a kertbe.

Két óra hosszáig sétál az árnyas fák alatt, miközben egyik vagy másik bíboros van mellette. A pápa rendszerint olyan tárgyról beszélget a bíborossal, amely a főpapot közelről érdekli. A séta után ismét megkezdődik a munka.

— A fogadótermekben már meg vannak gyűjtve a csillárok — így hangzik a diplomata információja — és azok a személyiségek várakoznak ott, akiket Őszentsége rendkívüli audiencián fogad. Jobbára azok részesülnek ebben a kegyben, akiktől a pápa bizonyos információkat óhajt hallani. Ezek az audienciák nyolc órakor érnek véget. A pápa megvacsorázik, elimádkozza a Rózsafüzért és ismét íróasztalához ül, ahol késő éjszakáig dolgozik. Ekkor fogalmazza meg az encikliákat, vagy pápai domokentumokat. Ilyenkor írja meg másnapi beszédeinek a „slagvortjait” is.

Majdnem mindenki alszik már a palotában, amikor végül XI. Pius pápa is nyugalomra tért.

HIREK.

— **Teaestély.** Georgescu János prefektus, holnap teaestélyt rendez a vármegyeházán, amelyre a város és a vármegye román előkelőségei hivatalosak.

— **Vizsgázott fogorvosok gyűlése.** A kapcsolt területen lévő, államilag vizsgázott fogászok egyesülete Clujon (Kolozsvár) március 18-án d. e. 10 órakor a „Central” nagytermében tartja alakuló gyűlést.

— **Uj tárgyalás a törökök és a szövetségesek között.** Londonból jelentik: Az Exchangei Telegráf konstantinápolyi jelentés alapján közli, hogy az ottani politikai körökben kijelentették, hogy a törökök és a szövetségesek között a legközelebbi időben új tárgyalások kezdődnek meg, melyekhez az angol kormány már hozzájárulását is adta. A Times jelentése szerint a lausannei béke-tervezet eredeti százhatvannyolc szakasza közül hetvenhatot, melyek gazdasági természetűek, különválasztják, huszonkettőt pedig teljesen törölnének és csak hetvenet tartanának meg.

— **Az „ARADI FÁKLYA” ezertul mindig szombaton jelenik meg.**

— **Megsérült a Lánchíd.** Budapestről jelentik: Az „Esztergom” című hajó kéményével oly hevesen ment neki a Lánchidnak, hogy a híd megsérült és ezért elzárták a forgalmatól.

— **VIDÉKI HÁTRALÉKOS T. ELŐFIZETŐINKHEZ!** Vidéki előfizetőink közül ismét sokan mulasztották el az „Aradi Közlöny”-ért esedékes előfizetési összeget beküldeni, így a tartozás újra fel- szaporodott. Felkérjük ezen elmaradt előfizetőinket szíveskedjenek a hátralékos lap előfizetési összeget haladéktalanul a kiadóhivatalnak beküldeni, mert ellenkező esetben a lapnak címükre való küldését beszüntetjük.

— **Közeledés a Vatikán és az olasz kormány között.** Rómából jelentik: Itteni politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Cremonesi királyi biztos Pompille bíboros-vikáriusnál tett látogatásának, amit a Vatikán és a kormány közötti viszony javulása jelének tekintenek. A kormány megbízottja a miniszterelnökség igazgatójának kíséretében jelent meg és az olasz főváros üdvözlését adta át.

— **Negyvenkétezer munkás sztrájkja.** Morvaosrauból jelentik: A bányák egész munkássága sztrájkba lépett. A negyvenkétezer munkásból negyvenkétezer sztrájkol, a többiek pedig csak a legszükségesebb bányafentartási munkákat végzik.

— **Lenin napjai meg vannak számlálva.** Párisból jelentik: Moszkvai értesülés szerint a Lenin állapota annyira rosszabbodott, hogy orvosai szerint egy hónappal tovább nem fog élni. Más forrás szerint Lenin gondolkodásában zavarok mutatkoznak és állandóan hangosan imádkozik.

— **Halálozások.** Egy élete virágjában levő urileány: Bolyos Ella tegnap délután rövid szenvedés után Magyar-Pécskán elhunyt. A temetés e hónap 14-én délután lesz. A korán elhunyt urileányt a Bolyos-, Issekutz- és Köpf-családok gyászolják.

Egy aradi kereskedő tragikus haláláról kaptunk ma hírt. Berger Lipót, a Klinger Henrik bécsi textilgyáros cég aradi megbízottja halt meg tegnapelőtt reggel Budapesten. Berger Lipótot mint rokonszenves uriembert és becsületes kereskedőt igen sokan ismerték Aradon. Egy hónappal ezelőtt fájdalomról panaszkodott és orvosai tanácsára Budapestre utazott kezeletés végett. Budapestről a múlt héten visszajött Aradra, mert budapesti kezelőorvosa feleslegesnek tartotta az ott tartózkodást. A napokban azután az aradi orvosok tanácsára visszautazott Budapestre, hogy operáltassa magát. Berger Lipót tegnap délelőtt meghalt. Berger Lipót holttestét Aradra szállítják és pénteken délután temetik el az izraelita temető halottas házából.

— **Felrobbant utcaburkolat.** Budapestről jelentik: Ma este nyolc órakor a Klotild-palota kigyó-utcai frontján a munkások az utca burkolatát felszedve, a gázvezetékeket javították. Az egyik munkás gertyával dolgozott, amitől a gáz felrobbant és az uttestet négy méter hosszúságban, félméter magasságra feldobta. Öten súlyosan, többen pedig könnyebben megsebesültek.

— **Tűz az angol miniszterelnök lakásán.** Londonból jelentik: Ma reggel Downingstréten, a miniszterelnök lakásán tűz keletkezett. Bonnar Lawnak és családjának sietve kellett lakását elhagynia. A tüzet valószínűleg rövidzárlat okozta.

Poincaré feltételeket szab.

(Mit akarnak Németországtól? — a brüsszeli tanácskozások.)

Londonból jelentik: A Daily Mail diplomáciai tudósítója megbízható helyen értesülést szerzett arról a kész tervezetről, amelynek elfogadására Poincaré rábírní igyekszik a brüsszeli tárgyaláson a belga kormányt. A tervezet szerint Németországnak a következő feltételeket szabják: Németországnak ki kell jelentenie, hogy a Ruhr-megszállás törvényes aktus volt. Németországnak nem szabad ellenszegülnie azoknak a rendszabályoknak, amelyeknek célja, hogy állandó érvényt szerezzenek a versaillesi szerződés ama szakaszainak, amelyek a Rajna-tartományok állandó demilitarizálására vonatkoznak. A Ruhr-terület közigazgatási és technikai tekintetben a Rajna-tartományokhoz csatolják, egyébként Németországnál marad. A Saar-vidék népszavazás nélkül a Rajna-tartományokhoz és a Ruhr-területhez kerül. A franciák állandó tulajdonosai maradnak a Saar-vidék bányáinak. E feltételek elő-

gadása fejében Németország moratoriumot kap. Németországnak 30—35 éven át évenként 2 és egy nyolcad milliárd arany márkát kell fizetnie.

Brüsszelből jelentik: Poincaré és Theunis tárgyalásai négy óra hosszat tartottak. Utána a francia miniszterelnök hosszabb kihallgatáson volt Albert belga királynál. Poincaré holnap visszatárazik Párisba. Az értekezletről távozva Poincaré kijelentette az újságíróknak:

— Megesküdtem, hogy semmiféle felvilágosítást sem adok.

— **Lányi Ernő meghalt.** Szabadkáról táviratozzák: Id. Lányi Ernő, a szabadkai városi konzervatórium igazgatója 63 éves korában Szabadkán meghalt. Lányi Ernő termékeny dalköltő volt, akinek minden kompozícióját dallamosság és művészi formaérzék jellemzi. Azelőtt Miskolcon, Budapesten és Kolozsvárott működött. Ő fedezte fel Nagy János fiatal hegedűművészt, aki nemrég Budapesten tragikus körülmények között lelta halálát. Fia, ifj. Lányi Ernő örökölte apja talentumát.

— **Kardpárbaj.** Budapestről jelentik: Dr. Rechnitz Viktor orvos és Vass László debreceni nagykereskedő tegnap a Santelli-vivóteremben egy óra hosszáig tartó kardpárbajt vívtak. A párbaj mindkét fél teljes kimerülésével sebesülés nélkül ért véget. A párbaj oka ismeretlen.

— **Öngyilkosság.** Ma délelőtt jelentették az aradi államrendőrségnek, hogy Zimándi-utca 15. szám alatt egy asszony felakasztotta magát. Az ügyeletes rendőrorvos és rendőrtiszt kiszállott a helyszínre és megállapította, hogy az öngyilkos asszony Molnár Árpádné, tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **Az Acsev. motorközlekedés 20 éves története** címmel f. hó 15-én csütörtökön este 6 órakor az aradi mérnök- és építész-egylet helyiségében Bakonyi Kálmán gépész-mérnök, CFR. fűtőházi főnök előadást tart. Az Acsev. motorközlekedés, mely 20 év óta az egész világ közlekedési szakértőinek figyelmét, érdeklődését magára vonta és felszínen tartotta, méltán tarthat számot a tagtársak és közlekedési kérdésekkel foglalkozó közönség érdeklődésére, akiket az elnökség a jubiláris előadásra szívesen lát.

— **A Baba-bárlól** írott tudósításunkhoz pótlólag közöljük, hogy a nagyszerű multság rendezésében a már említett urhölgyeken kívül a Gyermekfelruházó-Egyesület vezetősége: Justh Jánosné, Probst Erzsébet, Pollákné-Halász Lili és Obetkó Mihályné vettek részt. A rendezőség ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik felülfizettek,

adományaikkal hozzájárultak a nemes célhoz és megjelentek a mulatságon.

— **Vilmos excsászár — nagyapa.** Gmundenből jelentik: Viktória Lujzának, Vilmos excsászár leányának tegnap este fiugyermeke született.

— **„Olla” gummi minden gyógyszerárban és drogériában kapható.**

EZ NEM ARADI!

Miss Adorée Villany-nak
Wien.
Komödienhaus.

Miss! olvasom, hogy Meztelenséged hüzbombákat kap fel a komödienhaus színpadára annál az oknál fogva, hogy Évakosztümöt tetszik viselni tánc közben. Mondhatom, miss, hogy Felöltözöttségem Meztelenséged inzultálása ellen fölháborodva tiltakozik. Távol áll tőlem az Ön meztelenségét a mi löi Vénuszával összehasonlítom, de ami egyszer nincs felöltözve, az le van vetkőzve és ami egyszer le van vetkőzve, azt barbárság hüzbombákkal molesztálni, még akkor is, ha véletlenül csak Villany-ról van szó. Miss, legyen meggyőződve, hogy felöltözve is Önnel érzek. Most nem erről van szó. Olvasom tovább, hogy a komödienhaus direktora biztosította Önt, hogy ez többet nem fog előfordulni. Ha mégis nevelés igen, akkor kötelezi magát az Ön testi épségnek biztosítása fejében kétmilliárd osztrák koronát fizetni. Ennyit ér az Ön testi épsége és szépsége testvérek és direktorok között. nem kosztümben. Miss, egy drága nő Ön, így, osztrákban. Mennyit érhet ön, francia valótára átszámítva?

Meztelenségedet tehát ruha ellen biztosították kétmilliárdra. Engedje meg, hogy érdeklődjem a közelebbi biztosítási feltételek, és főleg a biztosító társaság címe iránt. Az a társaság, amely Önt a ruha ellen biztosította, nyilván foglalkozik a biztosításnak egy másik ágával is. Hajlandó vagyok biztosítani magam önnel szemben, a meztelenség ellen, ötmilliárdra. Kérem, közvetítse ezt a jövedelmező üzletet. Öltözzék fel és táviratozzon.

VAS 8-AS. Nagyszabású dráma ma szerdán az Urániában.

LEGUJABB.

A bueri gyilkosok nyomában.

A Ruhr-vidéken elrendelték a szigorított ostromállapotot. A városi tanácsokkal rendeletet közöltek, hogy az elfogott tuzsokat fobelövegtik, ha a franciákat bántalmazás éri. A lakosságnak a kocsiuton kell járnia. Senkinek sem szabad kezeit zsebében tartania, mindenki karját lógatva, tenyerét kifelé lógatva köteles tartani.

Buerből jelentik, hogy a kirallgatások folynak a francia tisztak meggyilkolásával kapcsolatban. Több német tanu vallomása alapján a következőleg állapították meg az eseményeket: Szombaton este a két francia tiszt betért az országúttal szemben lévő vendéglőbe, ahol két francia alpesi vadász időzött. A vendéglőben tartózkodó ügyvéd, ennek felesége és a vendéglősné fültanui voltak, hogy a két tiszt

Essenből jelentik: A Buerben leölt tisztak meggyilkolásának gyanújával letartóztatták Burchof rendőrtisztviselőt és Wittershagen villamos szerezőt. Mind a két letartóztatásba helyezett egyént súlyosan bántalmazták. Burchof nem tűrte az ütlevelest és visszaütött, mire a városház mögötti téren agyonlőtték őket.

Bombák egy szerkeztősegre. Ujvidékről jelentik: Tegnapi este ismeretlen tettesek két bombát dobáltak a „Deutsches Volksblatt“ házára. A bombarobbanás a nyomda berendezését teljesen elpusztította. A tetteseket ezideig még nem sikerült kinyomozni.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Március 13.) Francia frank 13.45, svájci frank 41.50, angol font 10.50, dollár 224, magyar korona 0.07.50, osztrák korona 328, márka 0.01.45, szokol 6.50, dinár 2.15. — Kifizetések: Budapest belföldi 18, külföldi 14, Bécs 325, Berlin 0.0115, Prága 6.65, Belgrád 2.20, Milano 10.75, Páris 13.50, Newyork 225.

Bucurestii tőzsdezárlat. (Március 13.) Kifizetések: Páris 13.30, Berlin 0.0114, London 1044, Newyork 224, Milano 10.55, Zürich 41.25, Bécs 0.0032, Prága 6.62, Budapest 0.08. — Valuták: Márka 0.01.50—1.60, léva 1.18—1.20, angol font 1035—1040, francia frank 13.70—13.75, svájci frank 41.50—42, líra 10.25—10.50, dinár 2.10—2.20, dollár 218—221, osztrák korona 0.0031—34, magyar korona 0.07—7.25, szokol 6.30—6.50.

Zürichi nyitás. (Március 13.) Berlin 0.02.6250, Newyork 536, London 2522, Páris 32.50, Milano 25.65, Prága 15.95, Budapest 0.1725, Belgrád 5.65, Varsó 0.0110, Bécs 0.007450, bélyegzett 0.007475.

Zürichi zárlat. (Március 13.) Berlin 0.0258, Amsterdam 212.20, Newyork 536, London 2523, Páris 32.40, Milano 25.625, Prága 15.95, Budapest 0.17.25, Belgrád 5.60, Bucuresti 2.5250, Varsó 0.01.17, Bécs 0.0074.50, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (Március 13.) Napoleon 11500, angol font 14500—14800, dollár 3080—3155, francia frank 186—196, osztrák korona 0.04.40—4.60, lei 14—15, szokol 91.50—95.50, svájci frank 575—595, dinár 30.50—32.50, lengyel márka 0.07—8, léva 18—19, hollandi forint 1219—1249, márka 0.15—0.17, líra 147—153.

Budapesti tőzsdenyitás. (Március 13.) Salgó 115000, Rima 168000, Kőszén 330000, Államvasut 45000, Cukor 475000, Olaj 15400, Ganz-Danubius 2.500.000.

Budapesti tőzsdezárlat. (Március 13.) Magyar hitel 33250, Osztrák hitel 5075, Salgó 119000, Rima 16750, Déli vasut 13750, Államvasut 47000, Kőlió 85000, Atlantika 16750, Ganz Danubius 2.625.000, Kőszén 337000, Papir 6000, Slavonia 5700, Főhitebank 37000, Viktoria 62000, Kereskedelmi bank 59000, Beocsini 178000, Urlikányi 200000, Láng 50000, Lipták 5875, Schlick 8900, Brassói 98000, Zabolai 26750, Baróti 3350, Cukor 498000, Klotild 12200, Temesi szesz 15000.

Magyarországi fémárak. Budapestről a következő fémárakat jelentik: Nemesfémipiac. A nemesfémipiacon az irányzat változatlanul szilárd. Jegyzések: feldolgozott platiná 12.500.000 K, 14 karátos arany 1.700.000—1.750.000 K, ezüst finomság szerint 65.000—78.000 K-ig. Vas- és fémipiac. A vasipiacon a múlt heti árak maradtak érvényben,

míg a fémipiacon a világpiacon árák megszilárdulása következtében is átlagban 5 százalékos az áremelkedés. Jegyzések: angol ón rudakban 3900—4000, lágy, ólom 490—500 K, kemény ólom 510—520 K, nehéz vörösréz 1500—1600 K, könnyű vörösréz 1500—1550 K.

Drágulási hullám Budapestén. Budapestről jelentik: A budapesti piacon a teavaj kilója 2000 korona, a tojás darabja 30—35 korona, a tej literje 112 korona, a saláta fejeként 25 korona.

Mozi.

Még csak szerdán látható az Urániában a legutóbbi idők legkiválóbb Dorian-filmje: Ferrante, Nápoly hóhéra. Kétségtelenül megállapítható, hogy ez a pompás történelmi regény a legkittünőbb, legizgalmasabb és legtokéletesebb film, amely joggal aratott világsikeret a színházak — Paul Wegener és Lydia Saimanova — a legtokéletesebb színijátékot produkálják.

Az Uránia a szerdai nappal ismét megkezdí rendezéses előadását s a megnyitó műsorában igen érdekes bűnügyi drámát mutat be A vasnyolcas címen. Páratlanul izgalmas jeleneteken keresztül adódik egy tizenhárom-próbás bandita egész élettörténete. A vasnyolcas szerdán, csütörtökön és pénteken perog az Urániában.

A koronázás a maga pompázó fényében és ragyogásában kerül bemutatásra csütörtökön az Apollóban. Még frissen van az emlékezetben az elmúlt év őszének kétségkívül a legjelentősebb és legnagyobb alkotmányjogi jelentőségű eseménye, amikor a királyi pár a megfelelő ünnepléses formák között megkoronáztatta magát. A film, amely kétségtelenül történelmi dokumentum, páratlan hűséggel örökíti meg az albaiullai koronázás minden jelentős és feljegyzésre méltó eseményét, ezenfelül pedig élénk hozza a Koronázás ünnepének második részét is, a bucarestii királynapokat, azok monumentális pazar jeleneteit, az ünnepléses bevonulást, a hálaadó istentiszteletet, a katonai szemlét, a népek hódoló felvonulását. A nagyszabású koronázási film három napon át marad az Apolló műsorán.

Dr. Mabuse az Apollóban. Vasárnap kerül színre az Apollóban dr. Mabuse, a legnagyobb sikerű német film attrakció, amelyet Norbert Jaques, híres regénye után Thea von Harbou, a Hindu siremlék szerzője írt át filmre. A remekmű főszereplői: Dr. Mabuse — Rudolf Klein, Rogge, Cara Carozza táncosnő — Aud Egede-Nissen, Ducey Thold grófnő, Gertrude Wellker, Thold gróf — Alfred Abel, Wenk államügyész — Bernhardt Goetzke; s kívülők még Huszár Károly és Anita Ber-

ber is fellépnek e monumentális filmben, amely a hatalmassá felett német filmkultúrának messze kimagasló remekműve, amely a germán kinematográfia lehetőségei non plus ultráját nyújtja.

Sport.

Uj sakk-fenomen. Párisi lapok jelentik, hogy a párisi sakk-körben feltűnt egy 13 éves sakk-fenomen: Cromer Arisztid, aki egyszerre husz pártit játszott felnőt, erős ellenfelekkel. A fiatal mester 15 játszmát nyert meg, négyben remis, lett és mindössze egyet veszített el.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF

lel.

Conzrat:

IOAN NICHIN,

NYILTER.

NYILTER.

Az ezen rovat alatt Felkötékert nem vállalunk felelősséget.

Felhívás. 1366

Felkérem azon hölgyet, aki 1917. október havában a tanító képezde 18-as szobájában mint önkéntes ápolónő működött és lakása a Strada Corneli Popescu (Edelspacher-utcában) volt, hogy címét sziveskedjék Piata Mihail Viteazul (Ferenó-tör) 1. szám özv. Szida Pálnéval sürgősen közölni.

Édes nemes friss szegedi rózsapaprika, lucerna, répa, dughagyma és mindenféle magvak, 1362

Kerti fűmag
érkezett, legolcsóbban kapható:

Erdős Pál cégnél

Arad, Piata Avram Ianou 3. (Szabadság-tér).

Brilliansárat, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árakat és hamis fogsorokat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.

Utleveleket 55 lelért láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Fürst Jenő pénzváltóüzlete, Bulv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 20. és Weiss László nagykereskedése Str. Máraesti (Kosuth-utca.)

Özv. Bolyos Mátyásné szül. Köpf Ella úgy a saját, mint alulírott rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett drága jó leánya

Bolyos Ella

f. évi március hó 12-én d. u. 4 óra-
kor, életének 17-ik évében rövid
szenvedés után csendesen elhunyt.

A megboldogult hült tetemei már
cius hó 14-én délután 4 óra-
kor fog a róm. kath. egyház szertartásai
szerint beszenteltetni és a magyar-
pécskai róm. kath. temetőben levő
családi sírboltban örök nyugalomra
helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat
március hó 15-én d. e. 10 óra-
kor fog a magyarpécskai róm. kath.
templomban az Egek Urának bemu-
tattatni.

Aldás és béke hamvairól

Magyarpécska, 1923 március hó
12-én.

Bolyos István és neje szül. Mogyo-
rossy Anna, Bolyos Klára, Bolyos
Irma és férje Hrobáts József, test-
vérei, sógora és sógornője. Bolyos
Pistike, unokaöccse. Bolyos József
és neje szül. Vannay Janka, Bolyos
Alajos, özv. dr. Lakatos Árpádné
szül. Bolyos Róza, Bolyos János,
özv. dr. Issekutz Marcelné szül.
Köpf Irma, dr. Köpf János, nagy-
bátyjai és nagynénjei. Lakatos La-
jos, Lakatos Margit és férje dr.
Vince Sándor, Bolyos Tibor, Bolyos
Emi, Issekutz Sándor és neje Bar-
kassy Etty, Issekutz László, Issekutz
Magda és férje dr. Willim Gyula,
Issekutz Béla, Issekutz Erzsike,
unokatestvérei.

Mélyen megtörve, fájdalmas szív-
vel tudatjuk úgy a saját, mint a ro-
konság nevében is a felejtethetlen,
forrón szeretett drága férj, apa,
após, testvér, sógor, rokon és jó-
barát

Berger Lipót

e hó 12-ikén, hétfőn reggel 4 óra-
kor rövid szenvedés után Budapesten,
munkás életének 52-ik, boldog há-
zasságának 28-ik évében történt el-
hunyását.

A megboldogult földi maradvá-
nyait március hó 16-án, pénteken
délután 4 óra-
kor fogjuk a helybeli
izr. temető halottasházából az izr.
sírkertben örök nyugalomra he-
lyezni.

Arad, 1923. évi március hó 13.

Legyen neki könnyű a hant, békés
és nyugalmas a pihenés!

Berger Lipótné szül. Mairovitz
Fanny, neje. Szevera Károlyné szül.
Berger Teri, leánya. Szevera Ká-
roly, veje. Szende Vilmos és neje
sz. Berger Helén, Berger Izidor és
neje sz. Steinbock Jolán, özv.
Reicher Károlyné sz. Berger Róza,
Mairovitz Vilmos, Iritz Frigyes és
neje sz. Mairovitz Janka, Mairo-
vitz Jakab és neje sz. Seidner Re-
gina, Maróti Bertalan, Mairovitz
Adél, testvérek, sógorok és sógor-
nők. 1373

Keresünk

magyar, német nyelvet bíró segé-
det bármely szakmából azonnali
belépésre. Románul is beszélők
előnyben részesülnek. Cim: „Bana-
ter Herald“ hird. irodában, Strada
Soarelui (Zoltán-u.) 4. 1384

„Joan Limbeck si Fin“ Arad, Fabrica de
coetuguri de metal si intreprindere de
immormantari. Piata Avram Iancu (Sza-
badság-tér) 22. Színház-épület.

Stojkovits Sándor, mint mélyen
sujtott férj, úgy a maga, valamint az
összes rokonság nevében is megtört
szívvel, szomoruan jelenti a felejtethet-
tellen szeretett hitves, testvér, sógor-
nő, nagynéni és rokon

Stojkovits Sándorné

szül. Pietsch Emilia.

folyó évi március hó 12-én délután
3/5 óra-
kor áldásos életének 51-ik,
boldog házasságának 29-ik évében,
egyetlen gyermeke elvesztésének bá-
natában bekövetkezett betegsége
folytán, hosszas szenvedés után tör-
tént gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi marad-
ványai folyó hó 14-én délután 4 óra-
kor fognak a Piata Catedraei. (Tö-
köly-tér) 6. számú gyászházban a
róm. kath. anyaszentegyház szertar-
tásai szerint beszenteltetni és Brádra
elszállítani és ugyanott folyó hó
16-án, délután 4 óra-
kor, újolagos be-
szentelés után, a családi sírkertben
örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent-mise áldozat
folyó hó 17-én délelőtt 10 óra-
kor fog a brádi róm. kath. plébánia templom-
ban az egek Urának bemutatni.

Nemes lelke találja meg azt a nyu-
galmat, melyet fáradt teste oly régen
keresett, hogy egyetlen fia mellett pi-
henhessen!

Arad, 1923. március hó 13.

Pietsch Lajos, Pietsch Róza, Pietsch
Anna férj. Tornya Samuné, testvérei.
özv. Hegewald Henrikné szül. Csiky
Mária, nagynénje. Tornya Samu, só-
gora. ifj. Pietsch Lajos, dr. Pietsch
Béla, Pietsch Jolán, férj. Pál Imréné,
Pietsch Malvin férj. Doboczky De-
zsné, Pietsch Sándor, Pietsch József,
Pietsch László, Pietsch Margit, uno-
kaöccse és hugai. 13557

„Joan Limbeck si Fin“ Arad, Fabrica de
coetuguri de metal si intreprindere de
immormantari. Piata Avram Iancu (Sza-
badság-tér) 22. Színház-épület.

Alulírottak mélységes fájdalomtól
megtörve, de a Mindenható szentsé-
ges akaratában megnyugodva, szo-
morodott szívvel tudatják, hogy a
legjobb édesanya, a szeretett jó test-
vér, illetőleg nagynéni, sógornő, uno-
katestvér és rokon

Barthl Mariska,

folyó évi március hó 12-én, esti 9
óra-
kor, áldásos életének 42-ik évé-
ben, rövid szenvedés után, vissza-
adta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejtethetlen drága halottunk földi
maradványait folyó évi március
hó 14-én délután 3/5 óra-
kor fogjuk a Strada George Baritiu (Rákóczy-
utca) 9. számú gyászházból, előző-
leg a róm. kath. anyaszentegyház
szertartásai szerint eszközölt be-
szentelés után, a helybeli felső-
temetőben levő családi sírhelyben,
örökös nyugovóra helyére elhelyezni.

Az engesztelő szent-mise áldozatot
a boldogult lelki üdvéért folyó évi
április hó 17-én, délelőtt 10 óra-
kor fogjuk a főtisztelendő Minorita-
nyák szentegyházában az egek Urá-
nak bemutatni.

Drága emléke szívrünkben mind-
örökké émi fog!

Arad, 1923. március hó 13.

Tokody Lajos, fia. Barthl János és
neje szül. Fleischer Adél és gyerme-
kei, testvér és sógornő. Dáni János
és neje szül. Barthl Matild, özv.
Barthl Sándorné szül. Horváth Má-
ria és gyermekei, özv. Barthl Jó-
zsefné szül. Mehrlik Julia és gyer-
mekei, nagybácsi és nagynéni. Barthl
György, Barthl Ernő és neje szül.
Schmidt Rózsi, özv. Papp Józsefné
szül. Mayer Jozefiu, Mayer Gusztáv
és neje, unokatestvérei. Ugyiszintén
a többi nagyszámú rokonság, a jó-
barátok és jóismerősök nevében is.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések

Ingatlan.

STR. MINERVEI Iona-utca 34. számú
ház, sürgősen eladó. Bővebbet Haász iro-
da Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. 13548

KERBSEK megvételre bérházakat, ma-
gánházakat, kisebb nagyobb birtokokat,
szőlőket, földeket. Haász iroda Str. Ro-
manului (Zrinyi-u.) 6. 13518

PESTKÖRNYÉKI 4 szobás villámot ápr-
ilis 1-i beköltözhetőséggel elcserélném
aradi házzal, vagy hegyaljai szőlővel.
Cim kiadóhivatalban. 1357

VÁROS KÖZEPÉN két utcára szülő ház
két lakással eladó. Cim a kiadóhivatal-
ban. 1361

BÁNÁTBAN 70 hold prima föld cseléd-
lakással, istállóval sürgősen eladó. Ura-
nus-iroda főpostával szemben. 13010

Uzletek.

KISEBB SZATÓCSÜZLET öt éves bérleti
szerződéssel, belvárosban, betegség miatt
eladó. Cim a kiadóban. 1372

ALKALMI VÉTELEK! Műmalmok, gőz-
malmok, kisebb malmok, mind nagy
jövdelemmel. Bérházak, magánházak,
fülleházak, szőlők a hegyalján, vendég-
kők. Fűszer üzletek eladók. Haász-iroda
Str. Romanului (Zrinyi-utca) 6. 13518

ALLOMÁS MELLETT kőmeneteli fű-
szerüzlet lakással, elköltözés miatt el-
adó. Cim a kiadóban. 1359

Oktatás.

ZONGORAÓRÁKAT ad kezdők-
nek és haladóknak jutányosan, zeneaka-
démiai hallgató. Strada Baritiu (Rákó-
czy-utca) 15. 1355

Elsőrendű étkező bur- gonya, hagyma

nagyban és kicsinyben jutányosan kapható
Luttwák József cégnél.

Aradi kereskedő Buda-
pestre és Bécsbe
utazik, mindenféle
kereskedelmi és
magán ügyeket
felelőség mellett
elintézi. 13077

Cim KELET hírlapiroda.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Mátyás József Bókja aradi
cég ügyfelem az átvételben és fizé-
tésben késedelmes vevő veszé-
lyére folyó évi március hó 23-án,
délután 1 óra-
kor a helyszínén
Cermeu (Csermő) közjegyző
Közbenjöttével elad 5 nagy ka-
zalban (vasuti állomás mellett,
200—300 méternyire a vasuti rakó-
dótól) elhelyezett 32 vagonnyi
egészséges, száraz, laza szénát.

Kikiáltási ár métermázsánként
110 lei

Árverelmi szándékozók tartoz-
nak bánatpénzül a kikiáltási ár 10
%-át, azaz 35200 leit készpénzben
az eljáró közjegyző kezéhez le-
tenni; Árverési vevő tartozik az
egész vételárát nyomban, a ja-
vára történt leütés után kezeimhez
kiegyenlíteni. A vételi illeték és a
forgalmi adó vevőt terheli.

Az átadás és átvétel nyomban
a helyszínén, kazalban, eladó to-
vábbi felelősége nélkül történik.

Az árúnak a kazalból való el-
fuvarozását vevő eszközli, eladó
vevőnek métermázsánként 5 lei
fuvarköltiséget térít meg.

Az árverés alá kerülő széna a
helyszínen előzetesen megtekint-
hető 13078

Aradon, 1923. évi március hó
10-én.

Dr. Mohár Oszkár ügyvéd
Arad, Str. Crisan 10.

Baráka állomáson Ineu-Cermeiu (Borosjenő-Csermő)
között 1383

8—10 waggon jó minőségű, több éves trágya eladó.

Bővebbet:

HAZAI FATERMELO RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Irodájában,

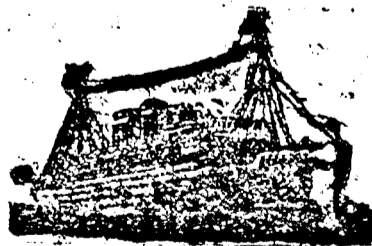
ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 20. (Boros Beni-tér 20.)

Egyedüli közvetlen hajójárat CON-
STANTA és NEW-YORK között a

FABRE-LINE

FRANCIA HAJOSTARSASAG HAJÓJARATAI RÉVEN
Bucuresti, Pasagiul Comedia (Calea Victoriei No. 42)

Vesztegzár
nélkül

Áthajózás
nélkül

Van szerencsénk tudomására hozni a n. é. Amerikába utazni szándékozó
közönségnek, hogy február 22-én megkezdődött az amerikai konzulátus
látogatásával ellátandó utlevelek bejegyzése és akiknek az alábbi okmá-
nyaik meg vannak, küldjük be azokat a fenti címre, miután mi is foglal-
kozunk amerikai vízumok megszerzésével: 1) Születési bizonyítvány.
2) Erkölcsei bizonyítvány, amelyben föl kell hogy legyen tüntetve, hogy
mióta tartózkodik abban a községben, ahonnan elindul. 3) Egy amerikai
rokonának igazoló irata. 4) Hat fénykép. 5) A baltügyi minisztérium utlevele.

Az utlevelek látogatása 1923. május 22-én kezdődik. Tár-
saságunk hajói állandó áthajózás nélkül rendelés járattal
tartanak fön Constanta és New-York között. Kérjen prospektust

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

JOLFOZO zakácsnő jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

KÉT tagu családkhoz mindenés főzőnő felvétetik Arad, Strada Crisan (Karolina-utca) 5. szám, földszint jobbra 10. 1340

JOBB HÁZBÓL való leány mindeneknek pusztára kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1360

KERTÉSZ SEGÉD, kettő felvétetik a városi kertészetben. 1358

ÜGYES, gyakorlattal bíró kézilányok azonnal felvétetnek szalonban. Székelyné, Bulev. Dragalina 14. (Apponyi-ut) 7. 1365

INTELLIGENTES deutsches Fräulein zu einem 9 Jährigen Mädchen wird gesucht. Vorzusprechen Bulev. General Dragalina 14. Thür I. L Stock. 1368

JOL FÓZO mindenés magános urnóhoz felvétetik. Grünberger D. és társa rőtőszület Str. Metianu (Forray-utca) 18211

INTELLIGENS megbízható nő, aki varráshoz is ért gyermek mellé ajánlkozik. Cim Wallinger hirdetőjében. 18211

RAKTÁRNOKI vagy hasonló állást keres volt honvédségi számvevő állást, perfect magyar, német, románul beszél. Cim Kelet hírlapiroda. 18077

MINDENES főzőnő jó fizetéssel felvétetik. Str. Calvin-utca 23. gyógyszerárban. 1971

MINDENES LEANY azonnalra felvétetik. „Duma” divatruha, Str. Alexandri (Salaz-utca) 1. 18211

Vétel és eladás.

FÉRFI RUMAK, ezüst kanalak, vörösbőr, ezüst alá arany és cérna kötött terítők, antik pohár, cizelált poharak, kép, dísz tárgyak, kézimunkák, vadász (reprodukción), képek, faharagvány, falidisz, stb. eladó. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 23. szám I. em. jobb. 1000

ELADOK egy finom tűzértéki nyerges teljes felszereléssel, dupla kantár és szákkal. Cim Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 6-28. 1353

BÖSENDORFER zongora, rövid, keszthurosu, kitűnő állapotban eladó Görbe-utca 1a) 1356

FLADOK egy finom bőrből készült lux hámos, kívül-beül dupla ezüstözött kulcsal, az anyag és az összeállításá békéből Cim Strada Episcopul Radu (Magyar-utca) 6-28. 1352

FEHÉRNEMŰT, szőrméket magas áron vesz és elad Comissio Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. az udvarban balra. 1351

ELADOK egy nagyon jókarban lévő féderes kocsi erény nélkül, magas kerék, glosra festve, a többi része feketére. Négy üléshez bőrpárna. Cim Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 6-28. 1354

URISZOBÁ vadonatúj, elegáns, angol klub bögarnitúrával eladó. „Salon Artistique” (Fischer Eliz-palota.) 13576

EBÉDLŐ ASZTAL 4 székel egy kisebb kredencel eladó. Str. Romul (Vilmos-u.) 2. 1870

PERZSASZÖNYEGEK 1-3 méterig, szminter szőnyeg 3x4 méter 12 ezer leiert eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 18010

EGY SVRICI bak két kisebb anyakecskével eladó. Strada Lupului (Farkas-utca) 8. 1369

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szarvaszönyegeket, egész gyűjteményeket a legnagyobb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11896

Textilimport
Iuliu Weiszberger & Co.

TIMISOARA, Bul. Reg. Ferdinand Palatul Hill

Külföldi textilgyárak vezérképviselője és bizományi raktára: Neumann, Rothmüller Textil A. G. Wien, M. B. Neumanns, Söhne Mech. Weberer, Färberei und Cottondruckfabriken Königshof a/E und Hohenems, Otto & Emil Schlein Druckfabrik Königshof a/E. 18752

Allandó nagy raktár! Gyári árak!

Csak nagykereskedőket szolgálunk ki.

Táviratcim: Textilimport Timisoara. Telefon 19-82

SZABÓ gépet használatra vagy megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 18079

FEKETE rövid keresztúros, egy barna rövid keresztúros és egy fekete hangversenyzongora eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13010

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgösen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13572

EREDETI FRANCOIA ECLAIR VERMOREL permeterek csakis Braşii Burza cégél Arad kaphatók. 842

RÓZSABURGONYA jutányosan kapható Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 9., pincében, Gross Janónél. 1819

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hógédiket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 13621

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39 sz. 10655

Különféle.

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevéssé használt Cod-liver-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszerár Arad. 12831

LEGMODERNEBB németországi, teljesen új automata gépekből álló csavar-gyár üzembehelyezéséhez társat keresek. A gépek esetleg együttesen eladók. Bővebbet Russu Aurélián Aradon, Str. Románului 6. (1a) 1367

Apróhirdetéseket lásd a 7-ik oldalon

Pecicană Cassa de Pastrare Societate pe Actiuni. — Pécskai Takarékpénztár Részvény-Társaság.

INVITARE.

Pecicană Cassa de Pastrare Societate pe Actiuni isi tine in 25. Martii 1923. la oare 10 a. m. in localul societatii

adunarea generală ordinară a 35-a

la care prin aceasta se invită D-nii acţionari.

OBIECTE:

1. Pentru autentificarea protocolului alegerii alor doi acţionari.
2. Prezintarea şi stabilirea socoţilor anului 1922. şi dispoziţiuni la priorita koleşirei castigului. Raportul comitetului de supraveghere despre anul 1922. Votarea absolutoriului.
3. Eventuale propunerii.

Pecica-Măghiară, la 20. Februarie 1923.

DIRECTIUNEA.

In senzul §§. 23. şi 27. din statute sunt a se depune actiile la cassa institutului inainte de adunarea generală cu 1 zl.

Activa-Vagon Contul-Bilanţ la 31 Decembrie 1922. — Merleg-számia 1922. év december 31-én. Pasiva—Teher

Cassa rest — Pénztári egyenleg ...	605932,75	Capital de actiuni — Részvénytőke ...	500000
Cambii — Váltó-tárca ...	4602026,20	Fondul de rezerva — Tartalékakal ...	170000
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök ...	210257,28	Depunari — Takarékpénztári betétek ...	6129586,48
Debitori cu cont. curent — Folyószámlai adósságok ...	1504975	Imprumuturi hipotecare transoane ...	11940,13
Hartii proprii de valoare — Saját értékpapírok (leírás után) ...	200000	Atruházott jel. kölcsönök ...	85801,60
Capital deus la alte institute — Más pénztár elhelyezett tőkék ...	543354,19	Reposant — Pénztári letétek ...	610500
Cassa institutului — Intézeti székház	10000	Reposant — Vizoutleszámított váltók ...	4279,25
		Dividenda ne ridicata — Fel nem vett osztalékok ...	88633,90
		Positi transitoare — Átmeneti betétek ...	7016,08
		Transport din profitul 1921. — Nyereség áthozat 1921. évről ...	114887,93
		Profitul net din anul 1922. — 1922. évi tiszta nyereség ...	7687545,42
	7687545,42		7687545,42

Pecica-Măghiară, la 20 Februarie 1923.

Reiner Adolf, m. p. director executiv — ügyv. igazgató.

Zsár József, m. p. contabil — könyvelő.

Directiunea: — Az igazgatóság:

Szomorú István, m. p. Donáth András, m. p. Éllás Izidor, m. p. Dr. Friedmann József, m. p. president — ig. elnök. Spitzer Mór, m. p.

Censurat şi aflat în consonanţă cu cârşile principale şi auxiliare. — Megvizsgáltuk, a 35- és melléknyelvekkel összehasonlítottuk és rendben levőnek találtuk.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő-bizottság:

Gavrilovits István, m. p. Fránki Emil, m. p. Gurlati János, m. p. Harsányi Márton, m. p. president — elnök.